

Kryqëzimi i Krishtit: Një fakt - jo trillim!

John Gilchrist

Kryqëzimi i Krishtit: Një fakt - jo trillim!

1. A Planifikoi Jezusi një sulm të befasishëm?
2. Imazhi i Jezusit në broshurat e Didatit
3. A e mbrojti Jezusi vetveten në gjykimin e tij?
4. Teoria se si Jezusi e mbijetoi kryqin
5. Deklaratat e ashpra në broshurën e Didatit
6. Shqyrtimi i të vërtetës së Ungjillit mposhtur nga Didati

Kryqëzimi: Fakt, jo trillim

Bibla është një kudhër në të cilën shumë çekanë janë thyer, ende armiqtë e tij nuk lodhen duke u përpjekur që të bëjnë përshtypje mbi të. Ahmet Didati i Qendrës Propagandiste Islamike në Durban, bëri një sukses të vogël me broshurën e tij "A u Kryqëzua Krishti?", po ashtu mbi njëqind mijë kopje ishin shpërndarë, por në vend që ta braktis projektin e tij ai ka botuar një sulm të ri mbi besimin e krishterë në formë të broshurës së tij "Kryqëzimi apo Kryqë-Trillimi?".

E tërë tema e këtij botimi është për të treguar se Jezusi ishte një njeri me temperament dhe karakter të dobët i cili i komplotoi një goditje të pasuksesshme në Jerusalem, dhe i cili rastësisht e mbijetoi kryqin. Kjo teori nuk ka bazë biblike dhe është në kundërshtim me Kuranin i cili mëson se Jezusi kurrë nuk është vënë në kryq (Surah 4:157). Kjo është përkrahur vetëm nga kultu ahmedinj, nga Pakistani, i cili është shpallur si një sektë i vogël jomyslimane. Vetëm Didati e di se pse ai vazhdon ta ekspozon shkaku e kultit diskreditues dhe pse ai e mbron teorinë që është antitemë e të vërtetës së krishterimit dhe ngjashëm edhe e myslimanëve.

Në këtë broshurë ne do t'i caktojmë katër refuzime të botimit të Didatit, duke u përqendruar vetëm me subjektin kryesor pa u marrë me shumë çështje të tjera në traktatin e tij ku ai largohet nga tangjenta apo shkruan retorikisht.

1. A planifikoi Jezusi një sulm të befasishëm

Në pjesët e para të broshurës së tij Didati vazhdimisht i kushtohet temës që ndikon në atë se Jezusi planifikoi një sulm të befasishëm gjatë javës së tij të fundit në Jerusalem, ngjarje e cila do të dështonte. Nën titullin "Një sulm i dështuar", ai tha: "...shpresat e tij të mëdha nuk u realizuan. E tërë shfaqja e tij dështoi sikurse një fishekzjarr i shuar..." (Didat, Kryqëzimi apo Kryqtrillimi?, f.10). Kjo duhet të jetë si një befasi për të gjithë të krishterët dhe myslimanët kur dëgjojnë një argument të ri, së pari i lidhë afër njëzet shekuj pas ngjarjes, se Jezusi ishte duke planifikuar një goditje të befasishme politike. E vetmja gjë që Jezusi vazhdimisht tërhiqej ishte përfshirja në politikë në ditët e tij. Ai refuzoi të ishte i tërhequr në debate dhe meritat duke i paguar taksat shtypësit romak (Luka 20:19-20); tërhiqej nga turmat kur ata donin që ai të bëhej një udhëheqës politik (Gjoni 6.15); dhe ai vazhdimisht i mësonte dishepujt e tij që të mos bëheshin si ata që shikonin në fuqinë politike (Luka 22:25-27).

Judenjtë bënë çdo gjë që mundën për ta bindur Pilatin, guvernatorin romak, se Jezusi ishte duke e mbështetur një revoltë kundër Cezarit (Luka 23:2); dhe ende vazhdon Didati, në një çast hutimi, është i detyruar që të pranojë se kjo akuzë “ishte absolutisht gënjeshtër” (f. 27). Kjo është aq kuptimplote për ta parë se edhe njohuritë e Didatit se Jezusi “nuk dukej si Zeloti, një ushtarak politikan, një person shkatërrimtar, një terrorist!” (f. 27) dhe vazhdon të thotë në broshurën e tij: E tij ishte mbretëria shpirtërore, një sundimtar për ta çliruar kombin e tij nga mëkati dhe formalizmi (f. 27).

Prandaj e gjithë kjo është shumë e jashtëzakonshme për ta parë atë duke u përpjekur të dëshmojë diku tjetër në broshurën e tij se Jezusi me të vërtetë ishte duke komplotuar një goditje për t’i çliruar judenjtë nga sundimtarët. Komentet e tij në faqen 27 të broshurës së tij pa dashje e (**zbulon tezën**) e tij! Ai pranon se Jezusi nuk ishte duke planifikuar një revolucion.

Teoria është në çdo rrethanë e pakuptimtë e cila shfaqet nga analizat e disa argumenteve të Didatit në favor të tij dhe ne do t’i konsiderojmë prerazi këto që ta dëshmojmë çështjen. Ne fillojmë me trajtimin e tij, me deklaratën e Jezusit, vetëm para arrestimit të tij kur dishepujt e tij të cilët nuk kishin shpata duhej t’i shitnin petkat e tyre dhe ta blejnë një (Luka 22:36). Ai e shpjegon këtë në kuptimin se Jezusi ishte duke i thirrur ata që të armatoseshin dhe të përgatiten për një xhihad një luftë e “shenjtë”, çfardo qoftë ajo. Ajo çka e përcjell deklaratën e Jezusit është shumë domethënëse. Dishepujt e tij thanë:

“Shiko, Zot, këtu janë dy shpata”. Dhe ai u tha atyre: “Janë të mjaftueshme” (Lk. 22:36).

Dy shpata vështirë do të ishin të “mjaftueshme” për ta ndalë revolucionin dhe është e qartë se Jezusi mendonte “mjaft me këto”, që është, keqkuptimet e juaja për atë që jam duke thënë. Megjithatë, Didati mundohet t’i bindë lexuesit e tij se Jezusi ishte duke planifikuar një goditje të befasishme. Ai mundohet ta argumentojë se dy shpata mund të ishin të mjaftueshme që t’i përmbysnin tërë hierarkinë judeje në Izrael, dhe menjëherë pas kësaj sundimtarët e tyre romakë! Ashtu siç pritet, argumenti i tij vështirë se të bindë. Ai përdor imagjinatën e tij për të sugjeruar se dishepujt e Jezusit ishin të “armatosur me shkopinjë dhe gurë” (f.13), sikurse turmat kryengritëse. Nuk është as një thërrimë prove në Bibël që e mbështetë këtë deklaratë, të ngritur nga Didati me çiltërsi mundohej dhe po rritte një anomali të çuditshme se Jezusi i konsideronte të mjaftueshme dy shpatat për ta ndalë një revolucion të madh! Në një vend tjetër Didati thotë:

Dishepujt e Jezusit gjithmonë e keqkuptonin atë (f. 23).

Fjala “gjithmonë” është shtypur në të zezë në broshurën e tij. Edhe njëherë Didati e ka kundërshtuar vetveten e tij për atë nëse Jezusi tentonte që dishepujt e tij ta armatosnin vetveten plotësisht sikurse Didati preferon, atëherë dishepujt e tij del se e kanë kuptuar atë shumë mirë, kjo është saktësisht siç ata e kuptuan deklaratën e tij.

Por ai me të drejtë e thotë se dishepujt rregullisht e keqkuptonin atë – si këtu ashtu edhe herëve të tjera. Ne duhet ta konsiderojmë atë çka Jezusi tha pas asaj se duhet të mbështeten në shpata që ta kuptojnë më mirë këtë çështje.

Ai tha: “Sepse unë po ju them se çfarë është shkruar duhet të plotësohet ende në mua, "Dhe ai është rradhitur ndër keqbërësit"; sepse ato gjëra që janë shkruar për mua do të kenë kryerjen e tyre” (Lk. 22:37)

Shkrimin që e citon Jezusi është nga Isaia 53, një kapitull profetik i shkruar shtatëqind vjet më parë në të cilin profeti Isaia parasheh vuajtjet e Mesisë në vend të popullit të tij i cili e ofroi veten e tij si flijim për mëkatin (Isaia 53:10). Gjithë vargu prej të cilit Jezusi citon lexohet si në vazhdim:

“Prandaj do t’i jap pjesën e tij midis të mëdhenjëve, dhe ai do ta ndaj plaçkën me të fuqishmit, sepse e ka përkushtuar jetën e tij deri në vdekje dhe u përfshi midis keqbërësve; ai ka mbajtur mëkatin e shumë vetave dhe ka ndërhyrë në favor të shkelësve” (Isaia 53:12).

Jezusi deklaroi qartazi se kjo profeci ishte për t’u përmbushur në të dhe është plotësisht e qartë. Ai do “t’ia jepte shpirtin e tij vdekjes” ditën që vinte në kryq dhe do të “numërohej me shkelësit” (Me kohë ishte i kryqëzuar në mes dy vjedhësve – Lk. 23:33). Ende ai do të “mbante mëkate të shumta” për t’i shlyer mëkatet e botës në kryq dhe do të “ndërhynte për shkelësit” (ai u lut për vrasësit e tij në kryq – Lk.23:34). Sepse për këtë punë të mrekullueshme Perëndia do ta lë atë të “shikoj frytin e mundimit të shpirtit të tij dhe do të jetë i kënaqur” (Isaia 53:11) dhe do t’i japë atij “rrënjët“ e fitores së tij – një profeci e ringjalljes së tij.

Didati e injoron tërë deklaratën e Jezusit sepse e kundërshton qëllimin e tij, por është shumë e qartë se Jezusi ishte i përfshirë në kryqëzimin e tij, vdekjen dhe ringjalljen si Shpëtimtar i botës dhe nuk planifikonte një goditje sikurse ishin të pasurit e zakonshëm. Rrethanat kërcënuese do ta mernin Jezusin nga dishepujt e tij, dhe ekzagjërimit i tij për të blerë kuleta, çanta dhe shpata ishte një mënyrë bisedimi për t’i këshilluar ata që të përgatiten të fitojnë jetën e tyre kur ai të ketë shkuar.

Thelbi i temës së Didatit i goditjes dështake është argumenti kur Jezusi hyri në Jerusalem një javë më herët në mes turmës së dishepujve që e përshëndetnin atë si Mesia ishte një marsh në Jerusalem. Ai i përdori saktësisht këto fjalë kur tha:

Marshi në Jerusalem kishte dështuar (Didat, Kryqëzimi apo kryqtrillimi? (f.21).

Nën titullin “Marshi në Jerusalem”, njohuritë e Didatit janë se Jezusi saktësisht hyri në qytet i ulur në gomar. Sigurisht se kjo ishte makina më e papërshtatshme transportuese për një goditje që Jezusi e zgjodhi, sepse gomari simbolizon paqen dhe butësinë, dhe ai donte t’i tregonte Jerusalemit, se ai po vinte në paqe dhe ishte duke u përmbushur premtimi i Perëndisë i shënuar në një profeci tjetër shekuj më parë:

Ngazëlllo me të madhe, o bijë e Sionit! Lësho britma gëzimi, o bijë e Jerusalemit! Ja, mbreti yt po vjen; ai është i drejtë dhe sjellë shpëtim, i përulur dhe i hipur mbi një gomar, mbi një gomar të ri (Zakaria 9:9).

Ai erdhi në përlësi dhe paqe në një kafshë e cila simbolizonte qëllimin e tij. “Ai do t’u flasë për paqe kombeve”, profecia vazhdon (Zekaria 9:10). Është një absurd i madh të sugjerosh se Jezusi ishte duke e udhëhequr një “marsh” apo se ai ishte duke e nxitur një dhunë “përleshje të armatosur” sikurse njerëzit mund të thonë sot.

Didati me bindje e mbikëqyrë faktin se Jezusi ishte për arrest në të njëjtën natë kur dishepujt e tij klithën, “Zot, a t’u biem me shpatë?” (Lk.22:49). Njëri prej tyre e goditi shërbëtorin e priftit më të lartë dhe ia preu njërin vesh, por Jezusi menjëherë e qortoi atë dhe e shëroi njeriun që ishte i plagosur. Të gjitha provat tregojnë se ai nuk ishte duke planifikuar një goditje shkatërruese, por ai ishte duke u përgatitur për një gjest suprem të dashurisë që do t’ia shfaqte botës gjatë vuajtjeve të tij dhe vdekjes në kryq për mëkatet e njerëzimit. Në të njëjtin libër të cituar më lart ne lexuam se Perëndia njëherë premtoi:

“Do ta heq paudhësinë e këtij vendi në një ditë të vetme” (Zekaria 3:9)

Ajo ditë sapo kishte arritur, dhe Jezusi po e përgatiste vetveten për të “siguruar një çlirim të përfundimtar” (Hebrenjët 9:12), duke ua marrë mëkatet e botës në të Premten vendimtare për të cilën ai kishte ardhur.

Teoria se Jezusi ishte duke planifikuar një goditje dështuese është një lëndim i madh i dinjitetit të madhërisë dhe një karikaturë shokuese e cila nuk pritet nga një njeri i cili duhet të besonte se Jezusi ishte njëri prej njerëzve më të mëdhenjë që ndonjëherë kanë jetuar.

Didati kurrë nuk ka bërë trajnime ushtarake dhe injoranca e tij në këtë fushë është ekspozuar në 14 faqe të broshurës së tij. Aty ai sugjeron se Jezusi e mori Pjetrin, Jakobin dhe Gjonin me vete në Kopshtin e Gecemanit si një mbrojtje e vijës së brendshme dhe me tetë të tjerë në portë. Didati me guxim sugjeron se kjo ishte një taktikë mjeshtërore “që të sillte kredi çdo agjenti jashtë “Sandhurst”, një “akademi ushtarake udhëheqëse në Angli” (f.14). Një agjent i huaj në armatën britaneze njëherë komentoi mbi këtë deklaratë duke më thënë mua se “ai asnjëherë nuk ka dëgjuar gjëra të tilla që mësoheshin në Sandhurst”! Didati tha se të tetë dishepujt, që Jezusi i la te porta:

Ai i pozicionoi ata strategjikisht në hyrje të oborrit; të armatosur plotësisht, ashtu siç do t’i lejonin rrethanat. (Didat, Kryqëzimi apo kryqtrillimi? f.14)

Ai vazhdon të thotë se ai e mori Pjetrin, Jakobin dhe Gjonin, “këta zelotë të zellshëm (luftëtarët irlandezë të atyre ditëve, f.14), për të përgatitur mbrojtjen e tij të brendshme. Me një analizë më të përafërtë ky argument është i ngatërrueshëm. Pjetri, Jakobi dhe Gjoni ishin peshkatarë paqtorë nga Galilea (Jezusi kishte vetëm një zelot në mesin e dishepujve të tij, dhe nuk ishte asnjëri prej këtyre të treve – Lk. 6:15), dhe ata ishin rrethi i tij i afërtë i dishepujve në shërbimin e tij. Me rastin e shpërfytyrimit të tij këta dishepuj të njëjtë vetëm u ngjitën në mal me të përderisa të tjerët ngatërroheshin me turmën poshtë (Mateu 17:1,14-16). Sikurse, kur e ngriti vajzën e Jahirit nga të vdekurit, ai përsëri i mori të tre të njëjtët dishepuj me të në shtëpi (Lk. 8:51). Ai shpesh i merrte këta tre dishepuj, Pjetrin, Jakobin dhe Gjonin, në mirëbesim në raste të duhura dhe kjo tregon qart se Jezusi nuk planifikonte mbrojtje mjeshtërore në Geceman kur ai i mori ata në pjesën e brendshme të kopshtit. Më mirë, ai kërkonte

shoqërinë e tyre të afërtë në një rast tjetër të rëndësishëm kur ai dëshironte vetëm një shoqëri intime me dishepujt e tij më të afërtë. Të gjitha këto tregojnë konkluzivisht se nuk kishte asnjë lëndë argumentuese se Jezusi ishte duke planifikuar një goditje të befasishme.

2. Imazhi i Jezusit në broshura e Didatit

Njëra prej gjërave më të çuditshme në broshurën e Didatit është karikatūra se si ai e prezanton personin e Jezus Krishtit. E çuditshme, me të vërtetë, sepse myslimanët duhet ta nderojnë Jezusin si Mesia dhe si njërin nga profetët më të mëdhenj të Perëndisë. Një apo dy deklarata në broshurën e tij janë konsideruar ofenziva ndaj të krishterëve dhe sigurisht duhet t'i prekë myslimanët e singertë të cilët kanë mësuar ta respektojnë Jezusin si një njeri i nderit dhe dinjitetit. Vështirë të befason se broshura e Didatit ishte deklaruar njëherë si e “padëshirueshme” nga Drejtori i Botimeve në Afrikën Jugore (më parë më 1985). Në njërin vend ai thotë: Jezusi kishte kundërshtuar paralajmërimin e farisenjëve që t'i kontrollonte plotësisht dishepujt e tij (Lk. 19:39). Ai i kishte llogaritur ata gabim. Tash ai duhej të paguajë çmimin e dështimit (Didati, Kryqëzimi apo kryqtrillimi? f.10).

Në një faqe tjetër ai thotë se “Jezusi dy herë kishte llogaritur gabim” (f.19) me këtë ai mendoi se ai mund të mbështetej në dishepujt e tij që ta mbronin atë dhe se ai mund të merrej vetëm me judenjtë. Megjithatë pretendimet nuk ishin të mjaftueshme për ta përgojuar Jezusin, ai vazhdon duke thënë “erërat e ftohta dhe të nxehta të Jezusit” dhe e mbush masën e shpifjeve të tij duke thënë:

Mund të deklarohet me drejtësi se Jezus Krishti (pbuh) ishte “më i pafatshmi nga të gjithë lajmëtarët e Perëndisë” (f.23).

Ne jemi të sigurtë se edhe myslimanët duhet të gjejnë deklarata të tilla të ofenzivave ekstreme. Të krishterët nuk hezitojnë t'i quajnë ata blasfemuesë. Megjithatë nuk është dëshira jonë që ta shprehim emocionin indinjues por për të treguar se sa të marra janë proklamimet e Didatit.

Kërkohet vetëm një analizë e sipërfaqshme e orëve të fundit të jetës së Jezusit para kryqëzimit të tij për ta kuptuar se nuk mund të ketë asnjë lëndë në proklamimin se Jezusi kishte “llogaritur gabim” apo ka fryer “nxehtë dhe ftohtë”. Ajo që e karakterizon çdo gjë që Jezusi tha, natën e tij të fundit, kur ai ishte me dishepujt e tij, se ai ishte tërësisht i vetëdijshëm me atë çka do t'i ndodhte atij, dhe gatishmëria e tij për vuajtjet.

Ai e dinte se Juda Iskarioti do ta tradhtonte atë (Marku 14:18); ai e dinte këtë për një kohë të gjatë, në fakt shihet te Gjoni 6:64; dhe se Pjetri do ta mohonte atë tri herë (Mateu 26:34). Ai parashikoi se do të arrestohej dhe se dishepujt e tij do ta braktisnin atë (Marku 14:27). Ne nuk mund të gjejmë ndonjë bazë për proklamimet e Didatit se Jezusi shpresonte se dishepujt e tij do të luftonin për të dhe se ai i ka “llogaritur gabim”. Për këto pasazhe shihet një plan i qartë se Jezusi kishte llogaritur saktësisht se çka do të ndodhte, për dishepujt e tij saktësisht çka do të thonin e çka do të bënin.

Vazhdimisht ai u thoshte atyre se nata e fundit vendimtare që ai do të largohej nga ata (Gjoni 13:33; 14:3,28; 16:5) dhe se ata nuk duhet t'i lëshojë zemra për vuajtjet e tij që do të jenë plotësisht në përputhje me të gjitha parashikimet e profecive të profetëve të ndryshëm (Lk. 22:22). Më në fund kur Judenjtë erdhën për ta arrestuar, me gjithë ato përgatitje për mbrojtje, ai shkoi drejt në duart e tij. Ne lexojmë:

Pastaj Jezusi e dinte se çka do t'i ndodhte, erdhi përpara dhe u tha atyre, "Kënd po e kërkoni?" Ata u përgjegjën, "Jezusin nga Nazareti". Jezusi u tha, "Unë jam ai". Juda i cili e tradhëtoi, ishte duke qëndruar me të (Gjoni 18:4-5).

Jezusi erdhi përpara, duke i ditur të gjitha që do t'i ndodhnin atij. Ai e dinte se do të kryqëzohej dhe do vritej, por se do të ngjallej në ditën e tretë, sikur e ka parashikuar shpesh me gjuhën e tij (Mt. 17:22-23; 20:19; Lk. 9:22; 18:31-33). Në fakt nuk ishte e nevojshme të argumentosh me judenjtë aspak. Po të kishte dashur Jezusi t'i shmangej arrestimit, e gjitha çka ai duhej të bënte ishte të largohej nga Jerusalemi. Në vend të asaj ai shkoi në atë vend ku Juda Iskarioti mund t'i udhëheqte judenjtë për ta kërkuar atë (Gjoni 18:2), dhe kur erdhën ata, ai vullnetarisht e dha veten e tij tek ata. Përveç kësaj ai s'kishte nevojë për përpjekje trimëruese të të njëmbëdhjetë dishepujve për mbrojtje, apo ai qart dëshmoi se mund t'i thërriste dymbëdhjetë legjione të engjëjve për ndihmë nëse ai do kishte dëshiruar (Mateu 26:53). Vetëm një engjëll kishte fuqi për t'i shkatëruar qytetet dhe armatat (2Samuelit 24:16; 2Mbretërve 19:35), dhe të rrënqeth kur mendon se dymbëdhjetë legjione të engjëjve çka do të mund të bënin për ta mbrojtur atë.

Nuk kishte asnjë lëndë në proklamaten e Didatit se Jezusi ishte duke komplotuar dhe planifikuar dhe se u bë një dështak nëpërmjet "llogarive të tija të gabuara". Në të kundërtën është mjaft e arsyeshme për ta parë se ai me përpikmëri e dinte se çka do t'i ndodhte. "Dështak", ishte shumë gjë e largët, ai u bë njeriu më i suksesshëm që ndonjëherë kishte jetuar, i vetmi njeri që e ngriti veten e tij nga vdekja në jetë dhe lavdi të përjetshme. Muhamedi dështoi në mposhtjen e vdekjes, dhe jeta e tij nuk i solli asgjë Medinës më 632 pas Krishtit, dhe mbërthehen pas tij edhe këto ditë. Mirëpo, Jezusi pati sukses aty ku Muhamedi dështoi. Ai është "Shpëtimtari ynë Jezus Krishti, i cili e zhduki vdekjen dhe solli jetën dhe imoralitetin në dritë nëpërmjet ungjillit" (2Timoteut 1:10). Ai triumfoi mbi vdekjen dhe u ngjit në qiell ku ai jeton dhe mbretëron përgjithmonë. Sa për fyerjet e Didatit, se ai supozohej të ishte "më i pafatshmi" nga të gjithë lajmëtarët e Perëndisë, e vërteta është se ai ishte njeriu më i madh që ndonjëherë ka jetuar.

Kjo u bë e dukshme, dhe do të bëhet edhe më shumë kur ne e kërkojmë, se broshura e Didatit nuk është asgjë veçse një shtrembërim i Shkrimit. Ai e shtrembëron kuptimin e tekstit i cili ndjen se mund të jetë torturë duke i shërbyer qëllimit të tij dhe thjesht i ndalon të tjerët të cilët e hedhin poshtë tërësisht teorinë e tij.

3. A e mbrojti Jezusi vetveten në gjykimin e tij?

Në faqen 28 të broshurës së tij Didati orvatet që ta turpërojë Ungjillin e dokumentuar të kryqëzimit të Jezusit. Edhe më tej ai e kundërshton profecinë e Isaisë 53:7 e cila profetizon se ai nuk do ta hap gojën e tij për t'u mbrojtur në gjykimin e tij por ai do të shkojë në kryq "si një dele e heshtur, përpara atyre, që i qethin nuk e hapi gojën". Është mjaft e qartë nga profecia që kjo nuk do të thotë se Jezusi nuk do të

thoshte asgjë kur ai u arrestua por kuptohet se ai nuk do të guxonte ta mbrojë veten e tij para akuzuesve të vetë. Të gjitha argumentet e Didatit varen nga deklarata të ndryshme të bëra nga Jezusi i cili orvatet të tërheqë mbrojtjen kundrejt akuzuesve të tij.

Ai orvatet ta vë në lojë Jezusin duke e pyetur nëse ai foli “me gojën e tij të mbyllur” kur ai i tha Pilatit se mbretëria e tij nuk ishte e kësaj bote (Gjoni 18:36), kur ai thirri njërin nga oficerët e kryepriftit të dëshmojë nëse ai ka thënë ndonjë gjë gabim (Gjoni 18:23), dhe kur ai iu lut Perëndisë që, nëse është e mundur, t’ia largojë kupën e vuajtjeve me të cilën po ballafaqohej ai (Mateu 26:39).

Duhet të qartësohet se ASNJË nga këto deklarata nuk janë bërë nga Jezusi gjatë gjykimit publik para Sinedrit në shtëpinë e Kajfës, priftit më të lartë, ose para guvernatorit romak Ponc Pilatit. Deklarata e parë ishte bërë te Pilati gjatë bisedës së tij private në pretorium; e dyta ishte bërë kur Jezusi u paraqit para Ananisë, vjehrrit të Kajfës, i cili nuk ishte në gjykimin e tij para Sinedrit ashtu si Didati gabimisht sugjeron (f.28). Gjykimi ndodhi pas kësaj ngjarje në shtëpinë e Kajfës sikurse Ungjilli shumë qartë tregon (Gjoni 18:24; Mateu 26:57); dhe e treta, ishte bërë në kopshtin e Gecemanit, para se Jezusi të arrestohej. Prova e katërtë, e sjellur nga Didati është si pasojë totalisht e parëndësishme, e qëllimit të tij, dhe ai nuk dëshmon asgjë. Ajo çka neve na shqetëson është se a e mbrojti Jezusi vetveten si para Sinedrit në shtëpinë e Kajfës ose gjatë gjykimit të tij publik para Pilatit? Nuk na befason neve për ta gjetur se Didati e shikoi sipërfaqësisht atë çka ungjilli thotë për këto dy gjykime zyrtare. Pasi i dëgjojmë provat kundër Jezusit para Sinedrit, Kajfa e vë Jezusin t’u përgjigjet akuzuesve të tij, dhe djersitja është mjaft e rëndësishme:

Dhe prifti më i lartë u ngrit dhe tha, “Nuk po përgjigjesh fare për çka po dëshmojnë këta kundër teje?” Por Jezusi rrinte në heshtje (Mateu 26:62-63).

Në vend që ta mbrojë vetveten, ai aty për aty dëshmoi përgjigjen e pyetjes së ardhshme, se ai ishte me të vërtetë Biri i Perëndisë – dëshmi që e shtyri Sinedrin ta dënojë me vdekje. Qëllimi më i rëndësishëm ishte përgjigja akuzuesve të tij, ne lexojmë shumë se Jezusi ka qenë i heshtur. Sikurse ne lexojmë se kur Pilati i bëri shumë pyetje të njëjta atij, të njëjtat gjëra ndodhën. Ai nuk e hapi gojën të thotë diçka në mbrojtje të tij.

Por kur ai ishte akuzuar nga priftërinjtë kryesorë dhe nga pleqtë, ai nuk dha asnjë përgjigje. Atëherë Pilati i tha atij: “A nuk dëgjon se sa gjëra ata dëshmojnë kundër teje? “Por ai nuk dha asnjë përgjegje, as edhe akuzës më të vogël, kështu që guvernatori u befasua shumë (Mateu 27:12-14).

Didati me dinakëri i fsheh këto incidente të cilat qartë na tregojnë se Jezusi ka qenë i heshtur para Sinedrit kur u akuzua nga dëshmitarët e rremë të cilët ishin vendosur të parët, dhe se ai nuk tha asnjë përgjegje as edhe ndaj një akuze të vetme – kur u akuzua përpara Pilatit. Në stilin e tij tradicional Didati e mohon provën që lidhet direkt me subjektin dhe në vend të asaj mundohet të sjellë argumente nga rrethanat tjera që nuk janë të lidhura me problemin.

Poashtu është interesante se gjërat e njëjta ndodhnin kur Jezusi shfaqej para Herodit, mbretit judenj, para se të dërgohej te Pilati.

Kur Herodi e pa Jezusin, ai ishte shumë i lumtur, sepse ai kishte dëshiruar qysh moti ta shihte atë, sepse ai kishte dëgjuar për të, dhe ai shpresonte të shihte ndonjë shenjë nga ai. Kështu që ai e pyeti atë hollësisht, por ai nuk u përgjigj. Priftërinjtë kryesorë dhe skribët qëndruan fortë në akuzat ndaj tij (Lluka 23:8-10).

Edhe një herë, kur Jezusi ishte akuzuar, nuk dha asnjë përgjigje. Në çdo rrethanë kur ai ishte në gjykim përpara Sinedrit, Herodit ose Pilatit, ai nuk tha asgjë në mbrojtje të tij dhe kështu mbushej profecia e Isaisë se ai nuk do ta mbrojë veten në gjykimin e tij duke e hapur gojën e tij që të fliste në emër të tij. Asnjë nga deklaratat e cituara nga Didati nuk ishin bërë derisa Jezusi ishte në gjykim kështu që edhe një argument i tij bie poshtë tërësisht.

4. Teoria se si Jezusi e mbijetoi kryqin

Anjëherë nuk kemi pushuar së habituri se pse Ahmet Didati vazhdon ta përkrah teorinë që Jezusi me të vërtetë ishte kryqëzuar dhe zbriti poshtë nga kryqi i gjallë. Habia jonë rritet nga dy konsiderata. Në njëren anë, kjo ide mbahet nga sektet heretik ahmedian në islam, dhe është denoncuar nga të gjithë të krishterët e vërtetë dhe myslimanët. E në anën tjetër, kjo teori është hedhur poshtë disa herë me radhë, ndërsa Didati vazhdon ta përkrah atë, ai nuk mund të ofrojë asnjë argument kundër tij.

Për shembull në faqen 36 të broshurës së tij, ai proklamoi se centruoni shikonte mbi kryqin e Jezusit “e pa se veçse kishte vdekur” (Gjoni 19:33), kjo kuptohet qartë se ai “e morri me mend” se Jezusi kishte vdekur dhe nuk kishte asgjë për ta verifikuar vdekjen e tij. Në përgjigje broshurës së tij më të hershme “A ishte kryqëzuar Krishti?”, unë e shoh shumë qartë se vëzhgimi i centruonit ishte prova më e mundshme se Jezusi veçse kishte vdekur. Centruoni duhej ta konfirmonte para qeverisë romake se njeriu i kryqëzuar veçse kishte vdekur dhe nëse do gabonte, ai do ta paguante me jetën e tij.

Lexojmë:

Edhe Pilati dyshonte nëse ai veçse kishte vdekur; dhe e thirri centruonin, dhe e pyeti ate nëse ai kishte vdekur. Dhe kur mësoi nga centruoni se ai kishte vdekur, ai ia dha trupin Jozefit (Marku 15:44-45).

Gubernatori romak Pilati e dinte se kur centruoni konfirmon vdekjen e tij, atëherë është e vërtetë, sepse në ato ditë çdo ushtarë që e lejonte një të burgosur të arratisesh do ta humbte jetën e tij si pasojë.

Kur apostulli Pjetër u arratis nga burgu pak kohë më vonë në qytet, rojet që ishin caktuar për ta ruajtur atë ishin ekzekutuar menjëherë (Veprat 12:19). Përsëri, një gardian tjetër kur mendonte se Pali dhe Sila ishin arratisur nga burgu, “ai e nxorri shpatën dhe donte ta vriste veten” (Veprat 16:27), përderisa nuk e zbuloi se nuk kishin ikur. Ai preferoi të bënte vetvrasje sesa të ekzekutohej. Vdekja ishte dënimi që do të pasonte nëse të burgosurit do të arratiseshin – atëherë çka do të priste centruoni nëse një njeri dënohej me vdekje kur arratisen për shkak se ai ka bërë një vëzhgim të

pakujdesshëm dhe neglizhent? Asnjë përveç centruonit nuk mund të ishte dëshmitar më i besueshëm për vdekjen e Jezusit në kryq!

Mirëpo një refuzim i theksuar i arrogancës së Didatit se ushtarët vetëm “marrin me mend” se Jezusi ishte i vdekur, se kështu ishte thënë, Didati vazhdon ta përkrahë argumentin e njëjtë të vjetër. Ai zakonisht i shikon sipërfaqësisht provat konkluzive kundër teorisë së tij dhe thjesht vetëm i riprodhon ato. Është një avokat i varfër i cili vetëm i përsërit argumentet e tij origjinale, njëherë këto krejtësisht nuk janë aprovuar nga kundërshtarët e tij.

Jo vetëm që centruoni e vërtetoi përfundimisht se Jezusi kishte vdekur, por njëri nga ushtarët ia nguli një shtizë në njërën anë – një vepër për ta siguruar vdekjen e tij. Njëra prej metodave të zakonshme për vrasjen e njerëzve ishte “përdorimi i shpatës”, që është, t’ia ngulësh tej për tej. Kjo është saktësisht çka ushtarët i bënë Jezusit edhe pse ai kishte një shëndet të mirë, ai kurrë nuk do mund të mbijetonte një goditje të tillë. Ende Didati në mënyrë qesharake sugjeron se vdekja e tij – marrja e goditjeve “u bë çlirim” i Jezusit dhe e ndihmoi atë të vij në vete nga lëvizja e gjakut të tij “qarkullimi mund ta rifitojë ritmin e tij” (f.39). Me siguri që jo vetëm lexuesit e tij që nuk do ta besojnë një gjë kaq të pakuptimtë – se një vdekje – goditjesh, një ngulje e shtizës në trupin e tij, mund ta ndihmonte atë që të çlirohej! Kur njëri e ka përdorur këtë absurditet, është shumë e qartë se nuk e meriton të argumentosh.

Një absurditet i njëjtë është paraqitur para lexuesve në disa faqe në broshurën e Didatit kur ai diskuton rastin me Maria Magdalenën kur erdhi për ta lyer trupin e Jezusit pak mbas vdekjes së tij:

Brenda tri ditësh, trupi mund të fermentohej përbrenda – qelizat e trupit do të thyheshin dhe shpërbëheshin. Nëse ndokush e pastron një trup të kalbur, ai do të ndahej në copa (Didati, Kryqëzimi apo kryqtrillimi? f.23).

Kjo, gjithashtu, është një shkencë vërtetë e pakuptueshme. Jezusi kishte vdekur vonë të premtën në mesditë dhe ishte vetëm një ditë dhe dy net më vonë, sikurse Didati e pranon në të njëjtën faqe, se Maria Magdalena erdhi për ta lyer trupin e tij. Asnjë trup nuk do të “ndahej në copa” në një periudhë aq të shkurtër. Me shkronja të guximshme Didati shton se Maria erdhi vetëm te varri gjoja për t’i ndihmuar Jezusit për t’u shëruar, prap tek Mateu 28:1 dhe te Lluka 24:10 ne zbulojmë se ajo ka qenë e shoqëruar edhe me dy gra tjera Joana dhe Maria nëna e Jakobit, dhe ato erdhën vetëm të sjellin erëza që i kishin përgatitur sipas traditave të varrimit të judenjve. Nuk ka asnjë esencë në argumentet e Didatit. Kryqëzimi dhe ringjallja e Jezusit janë fakte historike - i vetmi trillim është teoria e tij ku supozohet se Jezusi e mbijetoi kryqin dhe u shërua.

Ne nuk propozojmë ta largojmë gurin, apo nëse Jezusi u mundua t’u tregojë dishepujve të tij se ai ende nuk kishte vdekur, apo tema e shenjës së Jonës. Edhe pse të gjitha këto janë të përfshira në broshurën e Didatit, ne u kemi dhënë një përgjigje të plotë atyre në broshurën e dytë të quajtur “Çfarë në të vërtetë ishte shenja e Jonës”.

Një argument tjetër edhe një herë i përsëritur nga Didati që shpesh është hedhur poshtë në sugjerimin e tij se Jezusi ngurroi të vdesë. Në refuzimin e broshurës

së tij të mëparshme me temën e kryqëzimit kam treguar qartë se Jezusi ska pasur dëshirë të braktiset nga Ati i tij dhe i braktisur nga mbretëria e mëkatit dhe dobësia e njeriut të dobët. Kjo frikë i erdhi në kopsht një natë para se Jezusi të kryqëzohej kur ora erdhi që ai t'u dorëzohej njerëzve mëkatarë (Mateu 26:45). A kishte ngurruar ai të vdiste, kjo frikë mund ta arrinte kulmin atëherë kur ai të ballafaqohej me kryqin në ditën tjetër, por pasi që ai u forcua një natë përpara nga një engjëll i cili i shërbeu atij (Luka 22:43), ai u ballafaqua me vdekjen me një qëndrueshmëri të mahnitshme. Ai ecte i qetë përpara, duke ditur gjithçka që do t'i ndodhte atij, ashtu siç ne e kemi parë. Ai ecte në një drejtim që e dinte se duhej të udhëhiqte kryqëzimin dhe vdekjen e tij.

Ai me qetësi mori gjithë grumbullin e lëndimeve mbi të, ditën që po vinte, dhe pa asnjë shenjë frike, apo proteste, e dha veten e tij, të kryqëzohej. Kur u nxorr nga Jerusalemi, ai tregoi më shumë shqetësim për gratë dhe fëmijët e atij qyteti se sa për veten (Lk. 23:28), dhe në kryq u kujdes vetëm për ata që e rrethonin se sa për veten (Gjoni 19:26-27). Në të vërtetë, në vend që ta kuptojmë se ai ngurronte të vdiste, ne e zbulojmë në tregimet e Ungjillit se ai shikonte përpara në kryq, edhe pse ai kishte mundësi t'i shmangej, ai nuk i pushtoi ata por vazhdoi tutje, i bindur për t'i çliruar njerëzit nga mëkatet e tyre.

Edhe një argument tjetër i Didatit që nuk sjellë asgjë. Ne e gjejmë atë në një hutim të konsiderueshëm në një vend tjetër ku thuhet:

Për Perëndinë e gjithpushtetshëm kurrë nuk do të lejonte që “ I llyeri” i tij i vërtetë (Krishti) të vritej (Ligji i Ripërtërirë 18:20), f.23.

Nuk ka asnjë kuptim në sugjerimin se Perëndia nuk do ta lejonte të vajosurin e tij të vritej sepse ishte një parathënie specifike në profecinë e profetit të madh Daniel se “I Vajosuri do të vritej dhe nuk do të ketë asgjë” (Danieli 9:26). Në fakt një fjalë shumë e përdorur, Mesia, në këtë tekst që judenjt e thirtnin Shpëtimtarin e pritur të botës “Mesia”, dhe është e drejtë në këtë tekst ku ne e lexojmë se Mesia do të vritej – një parathënie e qartë e kryqëzimit dhe e vdekjes së Jezusit.

Ne veçanërisht kemi kureshtje për ta gjetur se Didati e citon Ligjin e Ripërtërirë 18:20 si një referencë për Të Priturin, “Të vajosurin”, Krishtin, Mesinë, të quajtur Jezus. Në broshurën e tij, “Çka thotë Bibla për Muhamedin”, ai mundohet të tregojë se profecia e ardhshme e profetit në Ligjin e Ripërtërirë 18, i referohet Muhamedit, edhe pse ne e kemi dëshmuar se I Prituri që do të vinte është Mesia, i quajtur Jezus. (Kur’ani konfirmon se i vetmi Mesi, i vetmi “ I vajosur”, Al-Mesi, ishte Jezusi – Sura 3:45). Mirëpo është shumë e rëndësishme për ta parë Didatin duke bërë një gabim të rastësishëm dhe duke pranuar në citatin e mësipërm të broshurës së tij se profecia i dedikohet Jezusit, Mesisë, dhe jo Muhamedit.

Ndoshta argumenti më absurd në tërë broshurën e Didatit është sugjerimi i tij se Perëndia e dëgjoi lutjen e Jezusit në Kopshtin e Gecemanit, dhe ai e dërgoi engjëllin e tij që ta forcojë atë “duke shpresuar se Perëndia do ta shpëtojë atë” (f.35). Ai vazhdon të argumentojë se Perëndia posaqërisht e futi në mendjen e ushtarëve se veçse Jezusi ishte i vdekur në kryq dhe ta thuash këtë ishte “një hap tjetër në planin e Perëndisë për shpëtim” (f.36). Kështu, argumenti është se pas disa orë endje, rrahje, duke ia shtypur therrat në kokën e tij, duke qenë i detyruar ta bartë kryqin e tij, duke e kryqëzuar, duke ra në pavetëdiqe dhe rraskapitje në pikën e vdekjes pas orëve të

papërshkrueshme në agoni, dhe duke e plagosur me një shpatë të tmershme, Perëndia mrekullisht ndërhyri për ta “shpëtuar” atë duke i gënjyer të gjithë që ata të mendojnë se Jezusi kishte vdekur kur ai me të vërtetë ishte në pikën e vdekjes.

Njëri mundohet të gjejë përparim logjik në mendimet e këtyre arsyeve. Nëse ishte qëllimi i Perëndisë për ta “shpëtuar” Jezusin, me siguri ai do ta merrte menjëherë, sikurse shumica e myslimanëve besojnë. Çfarë lloj “rahatie” apo “fuqie” do t’i jepte engjëlli, nëse dora e Perëndisë do të shfaqej pas orëve të tmershme në agoni dhe turturë, në pikën e vdekjes së tij, në kryq?

Së pari, tërë dhembjet dhe vuajtjet do të ishin të panevojshme dhe çlirimi i Perëndisë të vinte pas një vonese tragjike. Së dyti, nuk do të ishte e lehtë për Jezusin që ai të dinte se do ballafaqohet me një kryqëzim të tmershëm dhe se do çlirohej në pikën e vdekjes. Më tutje, nëse Jezusi do të merrej poshtë i gjallë nga kryqi vetëm pse ai ishte afër vdekjes, dhe se të gjithë menduan se ai ishte i vdekur, ne nuk mund të shohim se si Perëndia e “shpëtoi” atë apo kur ai intervenoi. Kjo nuk do të ishte asgjë përveçse një incident i shkaktuar nga një iluzion.

Tërë argumenti qartazi është drejtuar kundër përparimit logjik të ngjarjes në Ungjill. E vërteta e tërë kësaj është se Jezusi ishte fizikisht në pikën e thyerjes duke vështruar vuajtjet për mëkatin. Ai u tha dishepujve të tij se ai “është thellësisht i trishtuar – deri në vdekje” (Marku 14:34). Perëndia e dëgjoi lutjen e Jezusit dhe engjëlli e forcoi atë për të vazhduar dhe duruar kryqin dhe vdekjen dhe kështu të përmbushet misioni i tij për t’i çliruar mëkatarët nga mëkati, vdekja dhe ferri.

Për ta shpëtuar Jezusin, nga vdekja, kur ai ishte afër vdekjes, pas orëve në agoni, në kryq do të ishte një vonesë çlirimi i parakohshëm dhe i pakuptimtë i shoqëruar nga një periudhë e gjatë të mëkëmbjes së dhembjeve nga një provë e rëndë e lemeritshme. Për ta shpëtuar atë nga vdekja, duke e ringjallur në lavdi dhe me shëndet të plotë, është me kuptim, logjike, dhe në fakt një theksim gjenial biblik i kryqëzimit.

Ne po e theksojmë argumentin e Didatit se Jezusi e ka maskuar veten e tij, pas mbijetimit në kryq, që asnjë të mos mund ta njohë, duke e quajtur “një maskues të përsosur”! (f.49). Ai sugjeron se atëherë kur Jezusi i takoi dy dishepujt në rrugë për në Emaus, në ditën kur ai doli i gjallë nga varri (Lk. 24:15), ai e fshehu identitetin e tij, derisa ata nuk e zbuluan në thyerjen e bukës para tyre, dhe pastaj u largua. Kjo nuk është asgjë përveç një përpjekje për ta zbehur incidentin në Bibël që ka më shumë elemente dramatike. Do të ishte e dobishme ta citojmë saktësisht çka ka ndodhur:

Kur ai ishte në tryezë me ta, ai e mori bukën dhe e bekoj, dhe e theu, dhe ua dha atyre. Dhe sytë e tyre u hapën dhe e njohën atë; dhe ai u zhduk prej syve të tyre. Ata i thanë njëri-tjetrit: “Po a nuk na digjej zemra përbrenda, kur ai na fliste udhës dhe na hapte Shkrimet?” (Lk. 24:30-32).

Këtu drama shpesh shpaloset. Befas sytë e tyre u hapën dhe ai u zhduk nga sytë e tyre! Nëse shikojmë me kujdes në këtë pasazh ne mund të shohim se çka me të vërtetë ndodhi kur ata e njohën Jezusin.

Deklaratat e Biblës, se pas ringjalljes, trupi i tij me natyrë të shpuar, se të gjitha drejtësitë do t'i mbajë në qiell. Ai kishte aftësi që t'i tejkalojë të gjitha limitacionet tokësore dhe se mund të paraqitet e të zhduej kur të donte.

Pra këtu, nuk është Jezusi i cili ishte “i maskuari”. Teksti thotë se “sytë e tyre u hapën”. Befas ata mund ta njihnin kush ishte ai. Pra sikurse e lexojmë se Jezusi i ngritur, në një trup të përjetshëm, nuk kishte aftësi vetëm t'ua hapte sytë njerëzve që ta përceptojnë identitetin e tij të vërtetë, por ai mundte edhe t'ua hapë mendjet që ta pranojnë edhe kuptimin e zbulimit të fjalës së Perëndisë (Lk. 24:45).

Kur ai befasisht paraqitet në dhomë (Lk. 24:36), dhe njëjtë befasisht zhduket nga sytë e tyre. Karakteri dramatik i tregimit të Luka 24, nuk mund të sqarohet me terma racionalistik. E vërteta e tërë këtij kapitulli është ringjallja e Jezusit nga të vdekurit (24:46), dhe kjo është një ngjarje e mahnitshme që të çon në një incident të tillë dramatik.

E tërë tema e tregimit të Ungjillit është kryqëzimi, vdekja dhe ringjallja e Jezusit. Përndryshe kërkohet shumë nga një fjalë dredharake për ta argumentuar, dhe një shembull tjetër është sugjerimi i Didatit, se Jezusi ishte shtrirë në një “dhomë të madhe” (f.79). Të gjithë ungjijtë mësojnë qartë se kjo nuk ishte asgjë përveç se një varr i cili ishte gdhendur veçanërisht prej një shkëmbi nga Jozefi i Arimatesë, si një pronë e tij varrimi. Te Mateu 27:60, ne lexojmë se Jozefi e mori trupin e Jezusit dhe “e vendosi në varrin e tij të ri” (po ashtu edhe te Marku 15:46, Luka 23:53). Te Gjoni 19:41-42, dy herë është thënë se Jezusi ishte vendosur në një varr për shkak të përgatitjes së varimit të judenjve, ndërsa Didati mundohet ta shtrembërojë këtë funeral në spekulacionet e tij se Jezusi ishte vendosur në një “dhomë të madhe”, kështu që ai mund ta zbulojë se provat e tij vërtetojnë se argumentet e tij nuk kanë asnjë të vërtetë.

Më në fund ne duhet t'i konsiderojmë katër deklaratat e tij në faqen 50 të broshurës së tij, ku ai thekson se shumë njerëz kanë dëshmuar në ditën e ringjalljes se ai ishte i GJALLË. Kjo fjalë është shkruar me shkronja të mëdha, e nënvizuar, dhe e shoqëruar nga një pikë çuditëse në secilin rast. Kjo nënkuptohet si një argument në favor të teorisë së tij, se Jezusi nuk kishte vdekur në kryq, por ishte ende i gjallë. Ne mrekullohemi me faktin e tërë qëllimit të ringjalljes nga të vdekurit, sikurse thuhet në ungjijtë, është fakt – se Jezusi ishte ngritur i gjallë nga të vdekurit. Atëherë, çka mundohet Didati të dëshmojë? Dëshmitë se Jezusi ishte ringjallur nga të vdekurit, pasi ishte vrarë në kryq është themeli kryesor i tërë besimit të krishterë.

Në citatin e tij, prej Lukës 24:4-5, Didati i citon vetëm fjalët e engjëjve drejtuar Marisë dhe gruas tjetër: “Pse e kërkoni të gjallin në mesin e të vdekurve?”. Ai me qëllim i kalon këto fjalë në vazhdim:

“Kujtohuni si ju foli, kur ishte ende në Galile, duke thënë se Biri i njeriut duhej të dorëzohej në duar të njerëzve mëkatarë, duhej kryqëzuar dhe do të ringjallej ditën e tretë” (Lk. 24:6-7).

Në këto fjalë ne e kuptojmë qartë se engjëjt flitnin për Jezusin që ishte KRYQËZUAR dhe ISHTE NGRITUR NË DITËN E TRETË. Me qartësi ata shpallin se ai ishte i gjallë, sepse ai me kohë ishte NGRITUR NGA TË VDEKURIT. E njëjta gjë u ishte thënë në Jerusalem dishepujve nga Emausi:

“Zoti u ringjall me të vërtetë dhe iu shfaq Simonit” (Luka 24:34).

Dëshmia e përbashkët e të gjithëve ishte se Jezusi ishte i gjallë sepse ai ishte **NGRITUR ME TË VËRTETË**. “Ai ishte ngritur” (Marku 16:6), ishte një dëshmi e përgjithshme në ato ditë. Ai erdhi i gjallë nga të vdekurit dhe e kishte mposhtur tërë fuqinë e vdekjes. Ai e bëri këtë të mundur për njeriun që të ngriten me të në jetën e re (Romakët 6:4), dhe të ngriten me të në jetën e përjetshme, me fitore mbi vdekjen dhe mëkatin (1Korintasve 15:55-57). Ai e përmbushi deklaratën e tij:

“Unë jam ringjallja dhe jeta; ai që beson në mua, edhe sikur të duhej të vdesë do të jetojë, dhe ai që jeton e beson në mua, nuk do të vdesë kurrë përjetë”. (Gjoni 11:25).

I tërë argumenti i Didatit është një karikaturë e mjerueshme e ngjarjes së mahnitshme të përshkruar në ungjij. Shtjellimi ynë i shpejtë i argumentit të tij se Jezusi erdhi i gjallë nga kryqi, dhe disi i mbuloi provat përfundimtare, se nuk kishte asgjë në atë çfarë ai tha. Argumentet e tij mashtruese që ai i prezenton na shtynë që ne të konkludojmë se ai dështoi në dëshminë e teorisë së tij të kryq – “trillimit” sepse ai vjen nga një Qendër e “pasaktë”!

5. Deklaratat e ashpra në broshurën e Didatit

Një gjë që më ngacmon rradhazi kur i lexoj broshurat e Didatit është tendenca e tij e shfrenuar për të bërë deklaratat të ashpra, të pakuptimta dhe pa autoritet. Duket se ai përfiton nga padituria e myslimanëve ndaj Biblës dhe thjesht beson se lexuesit e tij do ta pranojnë pa pyetur për atë çfarë ai ka thënë. Sigurisht ai nuk mund të përpiqet t’i bindë lexuesit e krishterë, të cilët e njohin Biblën e tyre mirë, dhe të cilët vetëm mund të befasohen me fodullizmin e tij. Për ta filluar, ai në broshurën e tij, tha:

Prej “thirrjes për armë” në dhomën e lartë, dhe dislokimit mjeshtëror të forcave në Geceman, dhe lutja me djersitje – gjaku Perëndisë së Mëshirshëm për ndihmë, duket se Jezusi nuk dinte asgjë rreth marrëveshjes së kryqëzimit të tij. (Didat, Kryqëzimi apo kryqtrillimi? f.16).

Deklarata e fundit, se Jezusi nuk dinte asgjë për kryqëzimin e tij është një gabim i sjellur, si një provokim i zbuluar i fakteve dërmuese, të kundërta. Shpesh Jezusi u thoshte dishepujve të tij se ai do të kryqëzohej, do të vritej dhe se do të ngritej përsëri në ditën e tretë, në një deklaratë sikurse kjo:

“Birit të njeriut i duhet të vuaj shumë gjëra, ta përbuzin pleqtë, krerët e priftërinjëve dhe skribët, ta vrasin dhe të tretën ditë të ringjallet”. (Lk. 9:22).

“Ja ne ngjitemi në Jerusalem dhe Biri i njeriut do t’u dorëzohet krerëve të priftërinjëve dhe skribëve, dhe ata do ta dënojnë me vdekje, do t’ua dorëzojnë pastaj në duart e paganëve që ta tallin, ta fshikullojnë dhe ta kryqëzojnë; por ai ditën e tretë do të ringjallet” (Mateu 20:18-19).

Kur ai ishte ngritur nga të vdekurit ai i qortoi dishepujt e tij për mosbesimin e tyre, në atë çfarë ai u kishte thënë, e po ashtu edhe në profecitë e profetëve të ndryshëm, se ai do të vritej, dhe do të ngritej në ditën e tretë (Lk. 24:25-26,46). Në shumë raste të tjera ai ua kishte sqaruar se ky ishte tërë qëllimi i ardhjes së tij në tokë. Ai u tha atyre se ai kishte ardhur që ta jepte jetën e tij si shpengim për shumë të tjerë (Mateu 20:28), kështu që trupi i tij do të thyhet dhe gjaku i tij do të derdhet për faljen e mëkateve të tyre (Mateu 26:26-28); ai do ta japë jetën e vet që bota të mund të jetojë (Gjoni 6:51); dhe kishte pushtet që ta jepte jetën e tij, dhe pushtet për ta marr atë përsëri (Gjoni 10:18). Është me të vërtetë e pakuptimtë të sugjerosh se Jezusi nuk dinte asgjë për ardhjen e kryqëzimit të tij. Në të kundërtën, kur ai u përballë me këtë moment të jetës së tij, kur si Shpëtimtar i botës, ai do ta çlironte njerëzimin dhe ta shtrojë rrugën për shumë njerëz që të hynë në jetën e përjetshme. Jezusi proklamoi: “Për këtë unë kam ardhur në këtë orë” (Gjoni 12:27). Kështu që ai ishte i vetëdijshëm për kulmin vendimtar që e pritte atë, që ai shpesh thoshte “ora ime” (Gjoni 2:4), dhe “koha ime” (Gjoni 7:6). Asnjë njeri më parë nuk tha, “erdhi ora, erdhi njeriu”. Ora për shpëtimin e botës kishte ardhur, dhe Perëndia dërgoi të vetmin njeri i cili mund ta përballonte këtë, Jezus Krishtin.

Didati bënë vazhdimisht deklarata të pakuptimta kur ai thotë se titulli “Biri i Perëndisë” në Bibël “është njëra prej shprehjeve të padëmshme të teologjisë judaike” (f.25). Në të kundërtën, vetëm myslimanët e mbajnë si një element të ashpër, i cili nuk e pranon mundësinë që Perëndia të ketë një Bir, kështu që judenjtë e asaj kohe, dhe të kësaj kohe, e kundërshtojnë këtë koncept tërësisht. Kur kryepriifti e pyeti Jezusin se a ishte ai Biri i Perëndisë, të të cilit i kishin raportuar deklarata të tilla, Jezusi u përgjeggj, “Unë Jam” (Marku 14:62). Nëse kjo ishte një “shprehje e padëmshme” sikurse Didati thotë, atëherë kryepriifti vështirë do ta pranonte një gjë të tillë, por ai menjëherë bërtiti “ai blasfemoi “ (Mateu 26:65). Kur Jezusi u paraqit para Pilatit, judenjtë bërtitën:

“Ne kemi një ligj dhe sipas ligjit tonë ai duhet të vdesë , sepse e bëri veten Bir të Perëndisë” (Gjoni 19:7).

Muslimanët e këtyre ditëve mundohen që ta largojnë këtë çështje dhe të pretendojnë se të krishterët e kanë kthyer profetin në Bir të Perëndisë. Por judenjtë vështirë se mund ta fusnin këtë deklaratë te ndjekësit e tij kur Jezusi vetë e bëri rrëfimin para tyre. “Ai i tha vetes Biri i Perëndisë”; ata qajtën dhe kjo ishte pse Jezusi u dënua për blasfemi. Mirëpo, nëpërmes ringjalljes së tij Perëndia i siguroi të të gjithë njerëzit se Jezusi ishte me të vërtetë Biri i tij I Vetëm, I Dashur, poashtu siç ai kishte deklaruar (Romakëve 1:4).

Didati vazhdon që të bëjë deklarata të njëjta të çuditshme kur ai thotë “çdo i krishterë i shkolluar do të konfirmojë” që ungjijtë janë shkruar pas disa shekujve, pas kohës së Jezusit. Në mënyrë të përgjithshme është pranuar nga shkollarët e Biblës se ungjijtë sinoptik (Mateu, Marku dhe Luka) të gjithë janë shkruar rreth 55-60 pas Krishtit, dhe ungjilli i Gjoni 70 pas Krishtit. Vetëm “shkollarët” paragjykes mund të sugjerojnë ndryshe, madje edhe kritikët armiqësorë i kanë pranuar këto data. Si mund të shkruhen ungjijtë shekuj më vonë kur fragmentet e dorëshkrimeve datojnë më herët se 120 vjet pas K., dhe ende ekzistojnë citate nga ungjijtë që janë gjetur të shkruara në kohën e gjeneratës së krishterëve të parë duke i trashëguar koha apostolike?

Didati e bënë deklaratën më të pafatshme kur ai thotë në një vend tjetër “Shpëtimi është i lehtë në krishterim” (f.61). Ne dyshojmë se myslimanët a e konsiderojnë vullnetin e Abrahamit për ta ofruar djalin e tij Perëndisë si një sakrificë “e lehtë”. Sigurisht, atëherë nuk do të ishte asgjë e lehtë për vullnetin e Perëndisë që ta sakrifikojë Birin e tij për mëkatet tona. Bibla u tregon qartë të krishterëve, “ju jeni blerë me një çmim” (1Korintasëve 6:20) – çfarë çmimi – dhe apostujt mund të flasin vetëm si rrjedhim i “dhuratës së papërshkrueshme” të Perëndisë (2 Korintasëve 9.15). Nuk ka asnjë rrugë që mund ta mposht çmimin që u pagua për t’i shpëtuar njerëzit nga mëkati, vdekja dhe ferri. Shpëtimi në krishterim është gjëja më e shtrenjtë që mund të ketë parë bota ndonjëherë – jeta e Birit të vetëm të Perëndisë së përjetshëm. Në të njëjtën mënyrë asnjë njeri nuk mund ta fitojë shpëtimin përderisa nuk ia përkushton tërë jetën e tij Perëndisë nëpërmes besimit në Birin e tij, dhe dorëzimin e tërë personalitetit dhe karakterit vullnetit të tij.

Më në fund, në njërën prej akuzave tipike të pasakta, Didati deklaroi se historia e paraqitjes së Jezusit dishepullit të tij dyshues Toma, siç thuhet te Gjoni 20:24-29, është një “flagrant i trillimit të ungjillit”(f.31), dhe ka guxim të deklarojë më tutje:

Shkollarët biblik vijnë në përfundim se “dyshuesi Toma”, ky rast është i llojit të njëjtë me gruan që “u zu në vepër” – (Gjoni 8:1-11), është një trillim! (Didat, Kryqëzimi apo kryqtrillimi? f.16).

Më të rëndësishmen, Didati nuk e thotë, se kush janë këta të ashtuquajtur “shkollarë biblik”. Nuk ka asnjë grimcë diku në ngjarjet biblike që të inatosemi me deklaratën historike të refuzimit të Tomës, që të besojë Krishtin e ngritur, përderisa ai nuk e sheh, dhe me deklaratën e tij, se duhet ta shilte ai, se Jezusi ishte Zoti dhe Perëndia i tij. A është një “trillim”? Tregimi është gjetur i ruajtur nga të gjitha shkrimet e hershme për ne pa ndonjë variant për lexim, dhe prandaj dëshmitë janë të njëzëshme në favor të autenticitetit. Nuk ka asnjëlloj mbështetje për spekulimin që ky tregim të ketë qenë e shpikur.

Didati duket se i ka bazuar deklaratat e tij mbi supozimin se Jezusi nuk ishte i gozhduar në kryq por vetëm i lidhur me litar. Ai e bënë edhe një deklaratë tjetër të ashpër kur thotë “e kundërta e besimit të zakonshëm, Jezusi nuk ishte gozhduar në kryq” (f.31). Zbulimet arkeologjike në tokën e Palestinës kanë konfirmuar se romakët i kanë kryqëzuar viktimat duke i gozhduar ata në kryqin e tyre (një skelet ishte gjetur me gozhdën në të dy këmbët në këto vite). Edhe më tutje është dëshmia e përgjithshme e profecisë dhe shënimeve historike se kryqëzimi i Jezusit ishte i gozhduar në kryq (Psalmi 22:16, Gjoni 20:25, Kolosianëve 2:14). Argumentet e Didatit jo vetëm që janë “të kundërta me besimin e zakonshëm” sikurse ai thotë, por, si shumë pika të tij, është po ashtu edhe në kundërshtim me Shkrimin; e kundërta e shënimeve historike; e kundërta e zbulimeve arkeologjike; e kundërta e dëshmimeve, dhe mbi të gjitha shpesh e kundërta e mirëkuptimit. Ai nuk mund të shpikë asnjë thërrimë apo copë të dëshmisë që ta mbështesë deklaratën e tij se Jezusi ishte i lidhur në kryq me litar. Në vend të kësaj Didati do të mbështetet në një arbitër dhe nëpërmes një sulmi arrogant, i rekordit historik, se Jezusi ishte gozhduar në kryq; edhe njëherë pa kurrfarë dëshmie sado që ky shënim është një “trillim”.

Nëse ka pasur ndonjë meritë në të gjitha sulmet e Didatit mbi shënimet biblike për kryqëzimin, vdekjen dhe ringjalljen e Jezus Krishtit, atëherë ai vështirë do të mbështetej në ato deklarata qesharake që ne i kemi konsideruar. Ata tregojnë një masë mjaftë dëshpëruese në kritikën ku ai lufton kundër mundësisë për të treguar një teori të pambrojtshme.

6. Shqyrtimi i të vërtetës së Ungjillit mposhtur nga Didati

Pas gjithë asaj që është thënë më lart, lexuesit tanë nuk do t'i befasojë shqyrtimi i Didatit duke i fshirë fjalët nga Bibla që nuk i përshtaten qëllimit të tij. Në ditën pas kryqëzimit të Jezusit, kryepriifti erdhi te Pilati, dhe te Mateu 27:62-64, ne e shohim një kërkesë të bërë nga ata, që varri duhet të jetë i mbyllur. Në broshurat e Didatit paraqitet si në vazhdim:

“Zotëri, ne na kujtohet se pranuesi tha ... Komando, sepse, varri duhet të sigurohet deri në ditën e tretë, se mos ... gabimi i FUNDIT do të ishte më i keq se i PARI”. (Didat, f.42)

Dy herë në citat i gjejmë tri pika të parrezikshme se diçka ka qenë e harruar sepse nuk ishte e rëndësishme apo irelevante me çështjen. Argumenti i Didatit është se judenjtë menjëherë kishin kuptuar se Jezusi mund të ishte ende i gjallë, dhe se ata mund të ishin “përgënjeshtuar”(f.42). Ata qëllimisht shkuan te Pilati për ta marrë atë që ta mbyllnin varrin, që ai të mos mund të arratisej dhe të zbulohet. Megjithatë, Didati thotë, ata ishin një ditë vonesë, dhe gabimi i tyre i “fundit” ishte mundësia e lejimit të disa dishepujve të Jezusit “për t’i dhënë ndihmë njeriut të plagosur” (f.43).

E gjithë kjo që ka ndodhur këtu është se Didati i ka fshirë dhunshëm dy fjali në citatin e referuar, jo se janë konsideruar si të parëndësishme, porse ato i kanë hedhur poshtë argumentet e tij në përgjithësi, dhe i detyron lexuesit që ta zbulojnë një pamje totalisht të ndryshme nga ajo që me të vërtetë ishte duke u përhapur. Ne duhet ta shënojmë gjithë citatin që paraqitet në përkthimin modern dhe t’i plotësojmë me shkronja të mëdha fjalët e shtrembëruara të nxjerra nga Didati dhe t’i zëvendësojmë me pika. Pasazhi lexohet:

“Zotëri, ne na kujtohet se mashtruesi tha, DERISA AI ISHTE ENDE GJALLË, PAS TRI DITËSH DO TË NGRITEM PËRSËRI”. Prandaj u urdhërua që varri të sigurohet deri në ditën e tretë, se mos DISHEPUJT E TIJ SHKOJNË DHE E VJEDHIN ATË, DHE U THONË NJERËZVE, “AI ËSHTË NGRITUR NGA TË VDEKURIT”, dhe mashtrimi i fundit do të ishte më i madhë se i pari” (Mateu 27:62-64).

Ne menjëherë e shohim se judenjtë nuk kanë besuar as për një minutë se Jezusi kishte zbritur i gjallë nga kryqi. Ata shkuan te Pilati për të folur për diçka që Jezusi kishte thënë DERISA AI ISHTE ENDE GJALLË. Këto fjalë mund të interpretohen e kuptohen si pikëpamje e tyre, se Jezusi NUK ISHTE MË I GJALLË. Dhe ata e pyetën Pilatin për ta mbyllur varrin, jo se kishin frikë se një njeri i plagosur do të shërohej, por sepse kishin frikë se dishepujt e tij mund ta vidhnin trupin e tij dhe të deklarojnë se AI U NGRIT NGA TË VDEKURIT. Ky është kuptimi i qartë dhe i kuptueshëm i pasazhit.

Është mjaftë e qartë se pse Didati i harron fjalitë në shkronja të mëdha. Ato e hudhin teorinë e tij tërësisht. Në fakt ne kemi parë se Didati zakonisht i përdor këto taktika devijuese në broshurat e tij kundër të krishterëve. Ai e shtrembëron Shkrimin duke hequr pak tekst nga konteksti, i cili ndjehet se ai do të torturohet dhe çoroditet në fund të shërbimit të tij, dhe pastaj rastësisht i injoron të tjerat plotësisht, dhe kështu zhvlerëson teorinë e tij. Në një rast ai e kishte bërë këtë vetëm me një pasazh, duke i ndrydhur disa nga fjalët dhe që të dëshmojë se judenjtë mendonin se Jezusi ishte ende gjallë, dhe duke i fshirë të tjerat që menjëherë tregojnë që kjo nuk ishte në mendjet e tyre aspak.

Myslimanët e vërtetë dhe të sinqertë mund të shohin se e tërë tema e broshurës së tij mbi kryqëzimin është një shtrembërim i të vërtetës dhe se ai zakonisht e ka çoroditur deklaratën e qartë të Ungjillit, i cili dëshmon mosdysshimet e faktit të kryqëzimit, vdekjes dhe të ringjalljes së Jezus Krishtit.

Duhet të shtojmë që kjo nuk është hera e parë që i lexojmë botimet e botuara nga Qendra e Didatit ku citatet prej shkrimeve të tjera janë aq të keqtrajtuara. Ne mund t'i këshillojmë të gjithë lexuesit që t'i shtjellojnë citatet e tilla, ku fjalët janë fshirë dhe thjesht janë zëvendësuar nga tri pika, me një kujdes ekstrem. Ajo që ka mbetë e pandryshueshme është ndrydhur në një interpretim kapitullues, që i tërë citati nuk mund të jetë i fundosur.

Judenjtë e kanë mbajtur mend Jezusin që e përsëriste shpesh profecinë se ai do të ngritej nga të vdekurit pas tri ditësh, dhe ata donin ta parandalonin çdo përmbushje të mundur të profecisë – qoftë nëpërmes ringjalljes së tij, apo nëpërmes trillimeve të veprave të apostujve të tij. Nuk ka asnjë justifikim për deklaratat e Didatit që “judenjtë dyshonin për vdekjen e tij”, dhe se ata “dyshonin se ai ishte arratisur nga kryqi” (f.79). Fjalët e lëna nga ai, në citatin në faqen 42 të broshurës së tij, tregojnë mjaft qartë se ata ishin mjaftë të kënaqur që ai me të vërtetë ishte i vdekur, por ata nuk donin që dishepujt e tij të deklarojnë se ai ishte ngritur përsëri në jetë.

Të krishterët nuk e kundërshtojnë analizën e kritikëve të sinqertë për shkrimin dhe bindjen e tyre. Në njëfarë mënyre ne e mirëpresim këtë fakt sepse ata na sfidojnë neve që të jemi të sigurtë në atë që besojmë, dhe asnjë i krishterë i vërtetë nuk do të dëshironte të besonte në gjërat që nuk mund t'i qëndrojnë analizave kritike.

Sinqerisht, ne kemi një mbrojtje, edhe, siç janë botimet e Didatit “Kryqëzimi apo kryqtrillimi?” të cilat nuk bëjnë asgjë përveç se e prishin dhe e shtrembërojnë evidencën për besimin tonë, dhe e bëjnë me qëllim për t'i lënduar ndjenjat tona. Ne jemi të bindur që shumica e myslimanëve do të ndjehen njëjtë rreth çdo botimi të krishterë që e shtrembërojnë islamizmin në mënyrën se si Didati e poshtëron krishterimin.

Ne jemi të ngushëlluar për të parë se janë shumë myslimanë në Afrikën Jugore të cilët i kanë shprehur interes mospranimi të botimeve të tilla. Një revistë lokale myslimane sërish kishte thënë këtë, për metodat e Didatit:

Është një fakt i mirënjohur nëpërmes Afrikës Jugore, madje edhe mes rrethit të krishterëve ungjillorë, se aq sa z. Ahmet Didat, në veçanti është i shqetësuar,

komuniteti mysliman në Afrikën Jugore si tërësi nuk pajtohen me metodën për ta propaganduar islamin. Përmbledhja myslimane vetë siguron dëshmi të mjaftueshme për të qenë një detyrim kundërshtues për vite që të dënojnë terma të dyshimta të metodës së propagandës së z. Didatit për islamin, veçanërisht në mesin e të krishterëve. Aspak z. Didati nuk ka qenë i dënuar për përgjegjësitë ndaj trupave dhe individëve të religjionit mysliman për mënyrën në të cilën ai e propagandon islamin, që rezulton ngjallje të urrejtjes kundër myslimanëve. (The Muslim Digest, Korrik-Shtator, 1984).

Ne do ta mbylлим me një konsideratë të shpejtë argumentin e Didatit se nëse do të mund të dëshmohej se Jezusi nuk kishte vdekur në kryq, atëherë kjo nënkupton se ai as nuk ishte kryqëzuar. Ne i kemi në botimet e hershme, të treguara se argumentet e tilla të pavlera kanë ardhur nga një ngushticë e konfliktit të Didatit me vetveten me teorinë e tij se Jezusi e mbijetoi kryqin, ndërsa Kurani me qartësi e sqaron se Jezusi “as nuk ishte kryqëzuar e as nuk ishte vrarë” (Sura 4:157), dhe duke përfshirë shumicën e myslimanëve në tërë botën e marrin këtë (si të natyrshme në pikëpamjet e tyre) për t’u kuptuar se Jezusi asnjëherë nuk ishte vendosur në kryq.

E kam mbajtur një simpozium me Didatin në Benoni me temë “A ishte kryqëzuar Krishti?” në vitin 1975, dhe revista lokale pastaj e përmbloodhi argumentin e tij që kishte thënë: “Ai ishte kryqëzuar, por nuk kishte vdekur, argumentoi ai”. Atje ka një numër të myslimanëve mendjehollë të cilët e kishin parë që e tërë tema e tij ishte e bazuar jo vetëm në atë që thotë Bibla, por poashtu edhe çka thotë Kurani për kryqëzimin, e tash ai mendohej ta nxjerrë veten e tij nga gjendja e vështirë që e kishte rënë.

Prandaj ai argumenton se “të kryqëzohesh” do të thotë të “të vritesh në kryq”, dhe e thotë këtë, se nëse një njeri i ka mbijetuar kryqit, kjo do të thotë se ai kurrë nuk është kryqëzuar. Ai tregon se në anglisht “të goditesh me elektrohok” d.m.th. të vritesh me rrufe elektrike dhe “të varesh” d.m.th. të mbytesh duke e varur. Prandaj ai thotë se në anglisht “të kryqëzohesh” gjithashtu duhet të kuptohet “të vritesh në kryq.

Duke i thënë këto e humbim kuptimin komplet. Tregimi i kryqëzimit në Bibël, në origjinal, është i shkruar në greqisht, dhe më shumë se një mijë vjet kanë kaluar para se ato të përktheheshin në anglisht. Qëllimi kryesor nuk është ajo se çfarë mund të jetë kuptuar nga anglishta e Didatit, “të kryqëzohesh”, por çfarë kuptimi kishte ajo në greqisht kur ungjijtë ishin shkruar së pari. Një citat mjafton të tregojë se “të kryqëzohesh”, në kohën biblike kuptohej thjesht “të shpohesh në kryq”. Apostulli Pjetër njëherë deklaroi para popullit jude:

“Ky Jezus, sipas këshillit të caktuar dhe të para njohur të Perëndisë, ju dorëzua juve dhe ju e zutë dhe, me duart e të padrejtëve, e gozhduat në kryq dhe e vratë” (Veprat 2:23).

Ky varg na flet qartë se ju e kryqëzuat dhe e vratë, duke e kuptuar qartë, “ju e shpuat atë në kryq dhe ju e vratë atë në të”. Prandaj është absurde të sugjerosh që nëse një njeri nuk ishte vrarë në kryq me të vërtetë, kjo do të thotë që ai kurrë nuk është kryqëzuar. Nëse “të kryqëzohesh” të kuptohej vetëm të vritesh në kryq, Pjetri mund të thonte vetëm “ju e kryqëzuat atë”, por duke e shtuar “dhe e vratë”, ai tregon qartë se “të kryqëzosh” kuptohet thjesht ta shpojme në kryq. Didati në atë gjendje të vështirë e

ngritë gjykimin se Jezusi me të vërtetë ishte kryqëzuar por nuk kishte vdekur – një teori neveritëse për të krishterët e vërtetë, edhe për myslimanët.

Njëri ngatërrohet kur e ndjek pas arsytën e vijës së afrimit të Didatit. Ai duket të mendojë se nëse dëshmon që Jezusi nuk kishte vdekur në kryq, kjo dëshmon se Kurani është i vërtetë, kur thuhet se ai nuk ishte vrarë nga judenjtë. Por si mund të qëndrojë kjo pikë kur i tërë argumenti i domosdoshëm pranon një gjë tjetër që Kurani e mohon kryqtrillimin aktual të Jezusit? Duket se nuk ka asnjë kuptim logjik në argumentet e tij.

TEORIA E KRYQËZIMIT

nga AHMET DIDATI

PERSPEKTIVA MYSLIMANE

nga MUHAMED BANA

Për shumë vite Ahmet Didati e përkrahte teorinë se Jezus Krishti me të vërtetë ishte kryqëzuar por e kishin zbritur të gjallë nga kryqi. Kjo teori për herë të parë ishte përkrahur në broshurën e tij “A ishte kryqëzuar Krishti?”, dhe tash shpejt është përsëritur në broshurën e tij të re “Kryqëzimi apo kryqtrillimi?”. Shpesh e kemi theksuar se z. Didati e ka përkrahur teorinë e Kadianit, e aprovuar vetëm nga lëvizja ahmediane e cila është deklaruar si një sekt i vogël jomyslimane në Pakistan. Teoria e tij duhet të vajtohet nga të krishterët e vërtetë dhe nga myslimanët, njëllonj. Lexuesit do të jenë të interesuar të dinë që i njëjti opinion ishte shprehur nga MUHAMED BANA nga Durbani. Ai thotë për teorinë e Didatit:

Z. Didati është i pasur për të bërë shkrime rreth dominacioneve të tjera, por shumë i rrallë për islamin. Ai duket sikur ka një fikson për teorinë e kryqëzimit të profetit Jezus. Në shkrimet e tij ai me vështirësi jep pikëpamjen islamike apo edhe më rrallë pikëpamjen e krishterë, kjo e huton audiencën e tij. Besoj që atij i pëlqen t’i bëjë të lumtur kadianët e vendit të tij duke i paraqitur pikëpamjet e tyre se Jezusi pasi që ishte vënë në kryq alivanoset. Tash pse z. Didati duhet t’i thotë audiencës së tij se sikur Jezusi ishte vënë në kryq dhe u alivanos, sepse askund në Kuran nuk flitet se Jezusi ishte vënë në kryq, dhe se ai ishte alivanosur. Z. Didati është i vetmi person i cili mund të na tregojë se a është duke predikuar doktrinën e krishterë, doktrinën myslimane apo doktrinën kadiane?” (Muhamed Bana, “Thëniet e Konfirmuara”, f. 3).

Muhamed Bana ka të drejtë mbrojtjeje ndaj ankesës sonë që broshurat e botuara për kryqëzimin nga Z. Didati janë e kundërta e mësimëve të Biblës dhe Kuranit, dhe se duhet të kundërshtohet nga të krishterët dhe nga myslimanët.

Kjo fletushkë botohet me autorizimin e shtëpisë botuese TENDA

Titulli i veprës: Kryqëzimi i Krishtit: Një fakt - jo trillim
Titulli original: The Crucifixion of Christ: A fact, not Fiction
Autori: John Gilchirst
Botimi: 1995
Boton: Shtëpia Botuese TENDA
Editor: Femi Çakolli
Redaktor: Qefsere Nishevc
Përktheu: Belkize Kryeziu
Korrektor: Gani Smolica
Lektore: Qefsere Nishevc
Shtypi:
Viti i shtypit: 2001
U shtyp: Made in Kosova
Tirazhi: 1000 copë
Copyright: © Tenda

Adresa:
Shtëpia Botuese TENDA
rr. Nazim Gafurri nr.76/A
Prishtinë, Kosovë
E-mail: Tenda_al@yahoo.com
